

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Борба с бедността“**(проучвателно становище)**

(2016/C 133/03)

Докладчик: Seamus BOLAND**Съдокладчик: Marjolijn BULK**

С писмо от 16 декември 2015 г. Министерството на заетостта и социалните въпроси, от името на нидерландското председателство на Съвета, поиска от Европейския икономически и социален комитет, съгласно член 304 от ДФЕС, да изготви проучвателно становище относно

„Борба с бедността“

(проучвателно становище).

Секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 28 януари 2016 г.

На 514-ата си пленарна сесия, проведена на 17 и 18 февруари 2016 г. (заседание от 18 февруари), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 197 гласа „за“, 4 гласа „против“ и 4 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

ЕИСК

- 1.1. подкрепя намерението на нидерландското председателство на Съвета да подходи към справянето с бедността и социалното изключване интегрирано и чрез сътрудничество със съответните публични и частни заинтересовани страни. При все това ЕИСК счита, че държавите членки следва да бъдат подкрепяни от обща европейска рамка, която да стимулира подобни подходи и да улеснява обмена и разпространението на най-добри практики в областта на борбата срещу бедността и нарастващото неравенство, които не само са важен проблем сами по себе си, тъй като сочат липса на социална справедливост, но и вредят на икономическите резултати и растежа, както и на социалното сближаване;
- 1.2. подкрепя нидерландското председателство на Съвета в усилията му за насърчаване на партньорските прегледи на добрите практики за борба с бедността, провеждани на различни равнища, но подчертава, че общините и другите участници в подобни добри практики следва да бъдат подкрепяни от солидни национални стратегии;
- 1.3. настоятелно призовава Съвета на ЕС да припомни ангажимента, поет в стратегията „Европа 2020“, а именно за намаляване на броя на хората, живеещи под прага на бедността, с най-малко 20 милиона души до 2020 г.;
- 1.4. препоръчва, при припомнянето на ангажимента Съветът да вземе предвид Целите за устойчиво развитие, както са определени в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, и да гарантира обвързването ѝ със стратегията „Европа 2020“;
- 1.5. е убеден, че управленските структури на равнището на Съвета следва да бъдат по-балансираны и призовава за засилено сътрудничество между Съвета по икономически и финансови въпроси и Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси;
- 1.6. счита, че по време на европейския семестър целите за заетост и социалните цели трябва да бъдат поставени на равни начала с макроикономическите съображения;
- 1.7. препоръчва европейският семестър да отчита в пълна степен целта, залегнала в стратегията „Европа 2020“, за намаляване на бедността, като този въпрос следва да бъде застъпван систематично през целия процес — като се започне от годишния обзор на растежа (ГОР), последван от националните програми за реформа (НПР), и се приключи със специфичните за държавата препоръки (СДП), посредством 1) специфични мерки за намаляване на бедността, 2) сравними показатели за състоянието на бедността и ефективността на политиката, и 3) задължителни оценки на социалното въздействие на всички програми за реформи, предложени от НПР и СДП;

1.8. призовава именно от гледна точка на борбата с бедността да се изоставят икономическите политики в ЕС, които продължават да бъдат насочени единствено към бюджетни ограничения;

1.9. призовава държавите членки да дадат ход на свои интегрирани национални стратегии за борба с бедността, за които да търсят насоки от Препоръката на Комисията относно активното приобщаване на лицата, изключени от пазара на труда ⁽¹⁾, която, благодарение на взаимодействието между трите си направления (1. подходящо подпомагане на доходите, 2. приобщаващи пазари на труда, и 3. достъп до качествени услуги), се счита до голяма степен за най-всеобхватната и ефективна стратегия за премахване на бедността и социалното изключване;

1.10. подчертава високото равнище на детската бедност в държавите членки и необходимостта от незабавно прилагане на Препоръката на Комисията „Инвестициите в децата — изход от порочния кръг на неравностойното положение“ ⁽²⁾, която е част от Пакета за социални инвестиции от 2013 г. и която има много сходна структура с Препоръката относно активното приобщаване и съдържа три подобни направления: 1. достъп до подходящи ресурси, 2. достъп до качествени и приобщаващи услуги, и 3. право на участие на децата;

1.11. изразява дълбока загриженост относно нарастващите нива на бедност сред работещите, което налага критичен преглед на неотдаващите мерки за реформи, предприети с цел насърчаване на заетостта чрез либерализиране на трудовите отношения;

1.12. силно насърчава Комисията да започне отделен процес за подобряване на европейските и националните статистически данни относно бедността и неравенството, което би трябвало да доведе до по-прецизен набор от общи показатели, предоставящи съответните данни за мерките на национално равнище и на равнището на ЕС, включително мерки, свързани с целите за устойчиво развитие и европейския семестьър;

1.13. отново отправя предложението си за въвеждане на подходящ минимален доход на равнището на ЕС;

1.14. изисква от Комисията да настоява за мерки на равнището ЕС за предотвратяване на свръхзадължността и борба срещу нея, и по-специално срещу безотговорното отпускане на кредити и лихварството;

1.15. призовава Комисията да предложи незабавно нови насоки за консултиране на заинтересованите страни в социалната област, които да им позволят да предоставят информация по структуриран начин, в рамките на европейския семестьър, на всички етапи от процеса: изготвяне, осъществяване и оценка;

1.16. призовава държавите членки за по-добро усвояване на наличните фондове на ЕС за подкрепа на социалното приобщаване и приканва Комисията незабавно да се консултира с държавите членки и заинтересованите страни, за да разбере дали се прилага ефективно решението за заделяне на 20 % от Европейския социален фонд (ЕСФ) за насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността;

1.17. и силно насърчава Комисията да включи принципите за по-ефективни и надеждни социални стандарти и системи в обявления „европейски стълб от социални права“ и да направи борбата с бедността и социалното изключване един от основните компоненти на този стълб.

2. Въведение

2.1. Нидерландското председателство на Съвета подчертава необходимостта от обръщане на тенденцията за нарастване на бедността в целия ЕС. За целта то желае да насърчи обмена на добри практики, особено що се отнася до интегрираните подходи и сътрудничеството със съответните (публични и частни) заинтересовани страни.

⁽¹⁾ ОВ L 307, 18.11.2008 г., стр. 11.

⁽²⁾ ОВ L 59, 2.3.2013 г., стр. 5.

2.2. Въпреки че в становищата си относно борбата с бедността ЕИСК възприема в по-голяма степен подход „отгоре надолу“, тъй като счита, че справянето с бедността е отговорност на лицата, вземащи решения (институциите на ЕС и правителствата на държавите членки), той приветства намерението на председателството да организира партньорски прегледи, за да проучи подходи „отдолу нагоре“, т.е.: примери за партньорства, използвани от държавите членки за провеждане на борба с бедността, в които участват няколко заинтересовани страни, включително публичният сектор, социалните партньори, гражданските организации и организациите с нестопанска цел и социалната икономика.

2.3. Затова ЕИСК е напълно съгласен, че трябва да се възприеме многостранен подход към борбата с бедността и че всички заинтересовани страни следва да допринасят за постигането на максимално намаление на бедността. Добрите практики, посочени в настоящото становище, са предоставени от няколко европейски заинтересовани страни ⁽³⁾.

3. Общи бележки: необходимост от борба с бедността

3.1. Въпреки че от 2008 г. насам поредица от сериозни икономически и финансови кризи допринесоха за увеличаване на нестабилността и бедността в Европейския съюз, в повечето държави членки мерките за социална защита помогнаха за смекчаване на последиците от кризата. Въпреки това, вследствие на финансовата криза от 2011 г., тази тенденция беше преобърната и мерките за бюджетна дисциплина започнаха да възпрепятстват социалните разходи, което утежни ситуацията. Днес дори Европейската комисия признава, че е невъзможно да се постигне целта за намаляване на бедността. Именно от тази гледна точка ЕИСК счита, че е необходимо спешно да се изостави икономическата политика в ЕС, която продължава да бъде насочена единствено към бюджетни ограничения.

3.2. Без социална защита почти половината от европейците ще живеят в бедност. При все това трите основни функции на социалните политики — автоматично стабилизиране, социална защита и социални инвестиции, бяха отслабени вследствие на неотдашните финансови ограничения за справяне с кризата. Това положение трябва да се промени.

3.3. Също така ЕИСК признава, че съществува неразривна връзка между бедността и заболяванията, което означава, че справянето с бедността трябва да се превърне в приоритет. Доказателствата показват последователно, че в районите, в които по-голям дял от хората живеят в бедност, здравното състояние е по-лошо, отколкото в по-заможните райони ⁽⁴⁾. Установено е, че в някои части на Обединеното кралство например мъжете от по-бедните райони умират около единадесет години по-рано, а жените — седем години по-рано от хората от по-заможните райони ⁽⁵⁾.

3.4. ЕИСК е убеден, че стратегията „Европа 2020“ следва да бъде много по-добре обвързана с европейския семестър. Целта за намаляване на бедността трябва да остане основният елемент на тази стратегия, а държавите членки следва да си поставят много по-високи цели. Сумата от ангажиментите за намаляване на бедността, поети от 28-те държави членки поотделно, не отговаря на споделената амбиция на ЕС да извади най-малко 20 милиона души от бедността в ЕС до 2020 г.

⁽³⁾ Финландия: ЕМББ (2011 г.), Active Inclusion. Making it happen („Осъществяване на активно приобщаване“), стр. 49.
Финландия/Германия: Eurofound (2012), „Активно приобщаване на млади хора с увреждания или здравословни проблеми“, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, стр. 62-63.

Хърватия: <http://www.humananova.org/en/news/0/60/the-impact-of-social-cooperative-humana-nova-in-2013th-year/>.

Австрия, Белгия, Норвегия, Словения: <http://www.easpd.eu/en/content/invest> и <http://investt.eu/>.

Швеция: http://www.eurodiaconia.org/files/Events/CROSSROADS_20111209_2_AM_2.pdf.

Обединено кралство: ЕМББ (2011 г.), Active Inclusion. Making it happen („Осъществяване на активно приобщаване“), стр. 30.

Шотландия: <http://links.alliance-scotland.org.uk/>.

Латвия: EU Alliance for Investing in Children, Implementation Handbook: Putting the Investing in Children Recommendation into Practice („Европейски алианс за инвестиране в децата, Наръчник за практическо приложение: Осъществяване на практика на препоръката „Инвестициите в децата“), стр. 69-74.

Испания: EU Alliance for Investing in Children (2015), Implementation Handbook: Putting the Investing in Children Recommendation into Practice („Европейски алианс за инвестиране в децата (2015 г.), Наръчник за практическо приложение: Осъществяване на практика на препоръката „Инвестициите в децата“), стр. 87-92.

Германия: Social Inclusion and Dignity in Old Age — Promoting participatory approaches to use reference budgets („Социално приобщаване и достойни старини — насърчаване на участието с помощта на референтни бюджети“), стр. 46-50.

България, Румъния: <http://amalipe.com/index.php?nav=projects&id=57&lang=2>.

Испания: ЕМББ (2011 г.), Active Inclusion. Making it happen („Осъществяване на активно приобщаване“), стр. 21.

⁽⁴⁾ Davidson, R., Mitchell, R., Hunt, K., (2008), Location, location, location: The role of experience of advantage in lay perceptions of area inequalities in health („Местоположението е определящо: Предимството във възприятията на неравенството между районите по отношение на здравеопазването“), *Health & Place* („Здраве и място“), № 14(2): стр. 167-81.

⁽⁵⁾ http://www.audit-scotland.gov.uk/docs/health/2012/nr_121213_health_inequalities.pdf.

3.5. Намаляването на бедността е предимно от компетентността на държавите членки. Те биха могли да подобрят положението чрез обмен на добри практики с партньорите си, включително интегрирани подходи и сътрудничество със съответните (публични и частни) заинтересовани страни за борба с бедността. Съветът следва да призове държавите членки да формулират интегрирани стратегии за намаляване на бедността.

3.6. Наблюдава се по-специално повишаване на бедността сред работещите. Комисията следва да оцени въздействието върху нарастващите равнища на бедност сред работещите на неотдашните мерки за реформи, предприети с цел насърчаване на заетостта чрез либерализиране на трудовите отношения.

3.7. През целия законодателен процес следва да се даде основна роля на оценките на социалното въздействие с цел по-добро отчитане на многоизмерния характер на бедността и социалното изключване (които излизат извън рамките на материалната бедност и обхващат други форми на неравностойно социално и икономическо положение, като например липсата на равнопоставен достъп до образование, заетост, жилищно настаняване, здравеопазване и социално участие).

3.8. Бедността е и световен проблем. Целите на ООН за устойчиво развитие⁽⁶⁾, приети през 2015 г. (главно цел 1: Премахване на бедността във всичките ѝ форми навсякъде), следва да бъдат взети предвид от институциите на ЕС и държавите членки и интегрирани в техните стратегии. Програмата 2030 за устойчиво развитие⁽⁷⁾ следва да бъде обвързана със стратегията „Европа 2020“.

3.9. На ЕИСК е известно, че предстои Комисията да излезе с предложение за „европейски стълб от социални права“ и в този „стълб“ важна роля ще играе, според Комисията, понятието за „възходящо сближаване“ на държавите членки в социалната сфера. ЕИСК насърчава Комисията да включи принципите за по-ефективни и надеждни социални стандарти и системи⁽⁸⁾ в този стълб (по-конкретно високи социални стандарти за подходящо подпомагане на доходите през целия жизнен цикъл, способстващи приобщаването пазари на труда и недискриминационен достъп до висококачествени услуги на достъпни цени за всички) и по този начин да направи борбата с бедността и социалното изключване един от основните компоненти на стълба.

4. Специфични бележки — инструменти, които да се проучат

4.1. Европейската комисия много активно предлага всеобхватни препоръки, които са считани за много полезни за борбата с бедността. Това важи особено за „Препоръката относно активното приобщаване на лицата, изключени от пазара на труда“ и за Препоръката „Инвестициите в децата — изход от порочния кръг на неравностойното положение“. Ако Съветът иска да даде предимство на „интегриран подход“ за справяне с бедността, той най-напред трябва да припомни на държавите членки, че тези препоръки трябва да се следват активно.

4.2. Друга добра инициатива на Комисията е Пакетът за социалните инвестиции от 2013 г.⁽⁹⁾ ЕИСК вече отправи призив към Комисията да се стреми към амбициозна и широкообхватна програма за социални инвестиции и тя да се взема изрично предвид на всички етапи на европейския семестър⁽¹⁰⁾. Социалните инвестиции предполагат и политики, които подготвят лицата и семействата да се справят с новите социални рискове на конкурентоспособното общество на знанието чрез инвестиране в човешкия капитал от ранно детство, а не просто чрез „възстановяване“ на шетите след периоди на икономическа или политическа криза⁽¹¹⁾. При все това въпреки тези предимства все още не всички държави членки следват подхода на социалните инвестиции. Ако Съветът иска да събере добрите практики в борбата срещу бедността, обезателно трябва да разгледа постигнатото досега в областта на социалните инвестиции и да подкрепи този вид инициативи⁽¹²⁾.

4.3. Схемите за минималните доходи в някои държави членки не са достатъчни за справяне с бедността⁽¹³⁾. Въпреки че след 2010 г. реформи на схемите за минималните доходи бяха осъществени в някои държави (включително в Австрия, Германия, Испания и Португалия) или такива реформи бяха обявени, или са в процес на въвеждане като пилотен проект (включително в Гърция и Италия), те не са достатъчни. ЕИСК вече призова за мерки на европейско равнище за подкрепа на адекватен минимален доход в Европа⁽¹⁴⁾, както и за инвестиции в единна, всеобхватна и адекватна система за социална защита, които могат да предотвратят рисковете от бедност през целия жизнен цикъл⁽¹⁵⁾. Би следвало Съветът да подкрепи всички тези мерки.

⁽⁶⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?menu=1300>.

⁽⁷⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

⁽⁸⁾ ОВ С 13, 15.1.2016 г., стр. 40 и сл.

⁽⁹⁾ COM(2013) 83 final и приложения.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 21 и сл.

⁽¹¹⁾ Nemerijck 2014 г. и също Social Justice Ireland „Europe. A union for the powerless as well as the powerful“ (Европа. Съюз за слабите и за силните).

⁽¹²⁾ Вж. „Социалните инвестиции в Европа — проучване на националните политики“ (2015 г.), ЕК.

⁽¹³⁾ Bouget et al (2015 г.) и също Social Justice Ireland „Europe. A union for the powerless as well as the powerful“ („Европа. Съюз за слабите и за силните“).

⁽¹⁴⁾ Вж. ОВ С 170, 5.6.2014, стр. 23 и сл.

⁽¹⁵⁾ Вж. ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 21 и сл.

4.4. От друга страна неконтролираното и безотговорно отпускане на потребителски кредити и небрежното оценяване на финансовия капацитет на домакинствата е причина в последно време в условията на криза и политики на строги икономии домакинствата да навлязат в спиралата на свръхзадлъжняването до такава степен, че близо 70 % от задължените лица в Европа са под прага на оцеляването, въпреки че някои от тях имат работа, но заплатите им не покриват задълженията. Това налага да се предприемат строги мерки за ограничаване на отпускането на потребителски кредити, по-специално когато това се прави от посредници и нефинансови субекти, които не спазват нормативната уредба и насърчават вземането на кредити с непропорционално висок лихвен процент.

5. Специфични бележки — мерки за управлението

5.1. Поради кризата с еврото в европейското икономическо управление бяха въведени мащабни промени. Вниманието беше насочено основно към макроикономическата стабилност и „насърчаващите растежа реформи“. Досега не се обръщаше достатъчно внимание на социалното управление. При все това в икономическите политики следва да се отчита въздействието им върху качествената заетост и социалното сближаване. Освен това, тъй като социалното измерение би било от полза за ИПС, управленските структури на равнището на Съвета следва да бъдат по-балансираны, а сътрудничеството между Съвета по икономически и финансови въпроси и Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси — по-добро.

5.2. Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да продължат да играят активна роля при оценката на националните реформи в рамките на европейския семестър, но постепенно следва да започнат да се консултират и със съответните европейски заинтересовани страни на равнището на ЕС.

5.3. Показателят „бедност“, използван за определяне на бедността в стратегията „Европа 2020“, се основава на три отделни показателя: 1) лица, изложени на риск от бедност; 2) лица, изпитващи тежки материални лишения; и 3) лица, живеещи в домакинства с много нисък интензитет на трудова активност. Съгласно тази стратегия от държавите членки се изисква да определят свои национални цели за принос към постигането на общата цел въз основа на тези три показателя и в съответствие с националните приоритети и обстоятелства. Въпреки това ЕИСК констатира, че свободата на държавите членки да избират измежду трите показателя, която води до различия в националните подходи, може да доведе до необходимост от нови препоръки.

5.4. Оценката на националните програми за реформи (НПР) за 2015 г., извършена от Европейската мрежа за борба с бедността (ЕМББ), показва, че в 88 % от тях бедността не е била определена като основен приоритет и в нито една от специфичните за всяка държава препоръки (СДП) за 2015 г. не се споменава намаляването на бедността⁽¹⁶⁾. Във връзка с това ЕМББ предлага Европейският семестър да акцентира по-силно върху социалните въпроси — от годишните обзори на растежа до СДП за намаляване на бедността за всички страни⁽¹⁷⁾. ЕИСК изразява съгласие с това предложение и препоръчва националните заинтересовани страни да бъдат включени в изготвянето, изпълнението и съобщаването на НПР. В по-общ план, за да се даде възможност на държавите членки да се учат една от друга, резултатите от консултациите със съответните заинтересовани страни на европейско и национално равнище следва да се оповестяват публично като част от европейския семестър.

5.5. Комисията следва да започне отделен процес за подобряване на европейските и националните статистически данни относно бедността и неравенството с цел да се подобри наблюдението на този многоизмерен социален проблем. Това следва да доведе до по-прецизен набор от общи показатели, които да предоставят съответните данни за мерките на национално равнище и на равнището на ЕС, включително мерки, свързани с целите за устойчиво развитие и европейския семестър.

5.6. Оценките на социалното въздействие са от решаващо значение за идентифицирането на рисковете, свързани с бедността, които биха могли да породят мерки в редица области на реформи, като например фискалната консолидация, управлението на публичния дълг, данъчното облагане, трудовия пазар, регулирането на финансовите пазари, предоставянето на обществени услуги и публичните инвестиции. По-специално оценки на социалното въздействие следва да се извършват своевременно в рамките на европейския семестър, в тесни консултации със социалните партньори, гражданското общество и съответните експерти в държавите членки и на равнището на ЕС.

5.7. Европейският семестър следва да отчита в пълна степен заложената в стратегията „Европа 2020“ цел за намаляване на бедността и този въпрос следва да бъде застъпван систематично по време на целия процес посредством 1) специфични мерки за намаляване на бедността, 2) сравними показатели за състоянието на бедността и ефективността на политиката, и 3) задължителни оценки на социалното въздействие на всички програми за реформи, предложени от националните програми за реформа (НПР) и специфичните за всяка държава препоръки.

⁽¹⁶⁾ Т.е. въпреки че равнището на бедност в България през 2015 г. беше изключително високо, това не беше подчертано в СДП за 2015 г.

⁽¹⁷⁾ Вж. Европейска мрежа за борба с бедността (ЕМББ) (2015 г.) „Can the Semester deliver on poverty and participation? EAPN Assessment of the National Reform Programmes 2015“ (Може ли семестърът да постигне целите относно бедността и участието? Оценка на ЕМББ на националните програми за реформи за 2015 г.).

5.8. Държавите членки следва да разработят и приложат цялостни и интегрирани национални стратегии за борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията. Стратегиите трябва да включват следните области: подходящо подпомагане на доходите, способстващи приобщаването пазари на труда, качествени работни места, равнопоставен достъп до висококачествени услуги на достъпни цени, по-добро използване на структурните фондове на ЕС, икономическа и социална интеграция на мигрантите, борба с дискриминацията и работа в партньорство със социалните партньори и съответните неправителствени заинтересовани страни.

5.9. Освен това е необходимо да се води борба със свръхзадлъжняването посредством приемането на отговорни политики по отношение на отпускането на кредити (стриктно регламентиране на посредниците и на предоставянето на кредитни карти, забрана на агресивната реклама, забрана на лихварството, забрана да се конфискува основното жилище и други основни блага), подобряването на посредничеството при разрешаването на конфликти, оказването на помощ на свръхзадлъжнелите лица (втори шанс, „new start policy“), а също така и по отношение на информирането, образоването и превенцията в областта на свръхзадлъжняването.

5.10. Държавите членки трябва да използват структурните фондове на ЕС за подпомагане на социалното приобщаване на всички. По-специално Комисията следва спешно да провери с държавите членки и заинтересованите страни дали се изпълнява решението на Съвета да се заделят 20 % от средствата от Европейския социален фонд (ЕСФ) за насърчване на социалното приобщаване и на борбата с бедността ⁽¹⁸⁾.

6. Специфични бележки — мерки относно участието на заинтересованите страни

6.1. Като една от водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ Европейската социална платформа срещу бедността и социалното изключване (ЕПСБ) беше създадена като широка организация шапка, обединяваща голям кръг от политики, предназначени да спомогнат за достигането на целта на стратегията „Европа 2020“ за намаляване на бедността ⁽¹⁹⁾. Очакваше се тя да осигури основа за съвместна ангажираност на националните правителства, институциите на ЕС и основните заинтересовани страни за борба с бедността и социалното изключване, но досега беше само платформа за дискусия и не доведе до осезаеми резултати във връзка с постигането на целта за намаляване на бедността. Съветът и Комисията следва да обмислят начини, чрез които да ѝ се дадат повече права като платформа за подкрепа на добри практики в борбата срещу бедността и да се гарантира, че е пряко свързана с основните процеси на ЕС, например европейския семестър и стратегията „Европа 2020“.

6.2. ЕИСК припомня съображение 16 от предишните интегрирани насоки за растеж и работни места, в която изрично беше заявено, че стратегията „Европа 2020“ „следва, когато е уместно, да се изпълнява, наблюдава и оценява в партньорство с всички национални, регионални и местни власти с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество“ ⁽²⁰⁾. Този цитат служи, за да подчертае, че са необходими подобрения в начина, по който се провеждат консултации с европейски и национални заинтересовани страни при разработването, осъществяването и оценката на европейския семестър.

6.3. В анализа на ЕМББ се подчертава, че липсва съдържателен ангажимент между институциите на ЕС и съответните (публични и частни) заинтересовани страни, като социалните партньори, НПО и други, в разработването и осъществяването на европейския семестър. За ефективно включване на гражданското общество на всички етапи от процеса на европейския семестър Комисията трябва незабавно да предложи нови насоки за участие на пазара на труда и да наблюдава напредъка по докладите за страните и други документи за наблюдение.

6.4. Необходимо е също така да се привлекат лицата, живеещи в бедност, за да се чуе тяхното мнение и да се противодейства на широкомащабното отчуждение от ЕС, особено сред младите хора. Пример за добра практика са ежегодните срещи, организирани от ЕМББ, с хора, които имат непосредствен опит с бедността. ЕИСК призовава Комисията да гарантира, че тези срещи и занапред ще бъдат финансирани и включени в процеса на консултации относно постигнатия напредък по изпълнението на целта за намаляване на бедността в рамките на европейския семестър. Нещо повече, тези срещи следва да се провеждат на национално равнище.

⁽¹⁸⁾ Вж. <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=62&langId=bg>.

⁽¹⁹⁾ Вж. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=bg&catId=961> и ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 130 и сл.

⁽²⁰⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14338-2010-INIT/bg/pdf>.

7. Специфични бележки — отговорността за добрите практики за борба с бедността, провеждани на различни равнища

7.1. ЕИСК е съгласен с намерението на нидерландското председателство да организира партньорски прегледи на добрите практики за борба с бедността, провеждани на различни равнища, но подчертава, че общините не могат да бъдат единствените органи, които носят отговорност за предоставяне на такива примери. ЕИСК счита, че регионалните и местните инициативи не заместват отговорностите и гаранциите, поети на национално равнище. За да постигнат целта за намаляване на бедността, правителствата и публичните и частните заинтересовани страни трябва да си сътрудничат системно и по структуриран начин.

7.2. ЕИСК би желал да посочи, че например в Нидерландия много отговорности в областта на социалните въпроси са прехвърлени на общините. Концентрацията на множество задачи на общинско равнище може да бъде икономически ефективна и да дава възможност за съобразени с конкретния случай решения, които отговарят на нуждите на бенефициентите, но, както се посочва в СДП към Нидерландия, съществува опасност от възможно намаляване на финансовите средства, което трябва да се избягва. Децентрализацията на инициативите е несъвместима със съкращения в бюджетите на общините.

7.3. Ето защо ЕИСК счита, че въпреки че добри практики несъмнено съществуват на регионално и местно равнище, те не могат и не трябва да бъдат единствени. В тяхна подкрепа са необходими национални стратегии.

7.4. ЕИСК счита също, че при избора на добри практики за насърчаване следва да бъде отделено внимание на основаващи се на доказателства подходи (напр. въпроси, като: 1. работи ли на практика тази инициатива?, 2. може ли да се приложи другаде?) и да се насърчават връзките между съответните заинтересовани страни. Трябва да се създаде и подходяща рамка за обмен на най-добри практики.

7.5. Тези практики извеждат на преден план необходимостта от ефективни социални политики за борба с бедността и социалното изключване, от реорганизиране на социалните услуги, от извършване на преглед на практиките на участниците в социални дейности, за да се отговори на потребностите на хората, живеещи в бедност, от насърчаване на социалните партньори да използват своя професионален опит при разработването на социални политики, и на последно място, от даването на права на хората, улесняващи включването и социалната интеграция на хората, живеещи в бедност.

Брюксел, 18 февруари 2016 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Следното изменение беше отхвърлено, но получи най-малко една четвърт от подадените гласове:

Изменение 15 (внесено от Lech PILAWSKI)

Параграф 1.15

Изменя се, както следва:

„насърчава твърдо Комисията да включи принципите за по-ефективни и надеждни социални стандарти и системи в обявения „европейски стълб от социални права“ и да направи борбата с бедността и социалното изключване един от основните компоненти на този стълб. Когато Европейската комисия предлага мерки в рамките на „европейския стълб от социални права“, би трябвало да отчита различната степен на социално-икономическо развитие на държавите членки и да обръща внимание на възможните последици, най-вече от повишаването на социалните стандарти, върху заетостта, риска от изпадане в бедност и социално изключване в тези страни.“

Изменението беше поставено на гласуване и отхвърлено с 59 гласа „за“ срещу 131 гласа „против“ и 13 гласа „въздържал се“.
